

คำวินิจฉัยของ นายประเสริฐ นาสกุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๕/๒๕๕๑

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

เรื่อง การเสียสิทธิของบุคคลซึ่งไม่ไปเลือกตั้ง

ประธานกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำร้องตามหนังสือที่ ลต ๐๐๐๑/๗๐๑ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ ความว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๘ บัญญัติให้บุคคลซึ่งไม่ไปเลือกตั้ง โดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรยอมเสียสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๓ ได้มีบัญญัติไว้ในทำนองเดียวกันว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุแห่งการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งยอมเสียสิทธิการได้รับการช่วยเหลือจากรัฐตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง กำหนด คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเสียสิทธิการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ แต่โดยที่หลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลและคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นเป็น ๒ ฝ่าย ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงมีมติให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวข้างต้นเป็น ๒ ฝ่าย คือ

ฝ่ายที่หนึ่งเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่อาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเสียสิทธิการได้รับการช่วยเหลือจากรัฐได้ เพราะขัดกับรัฐธรรมนูญซึ่งกำหนดให้บุคคลซึ่งไม่ไปเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้งได้ยอมเสียสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่รัฐธรรมนูญมิได้กำหนดให้บุคคลดังกล่าวเสียสิทธิตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ฝ่ายที่สองเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการให้ผู้ไม่ไปเลือกตั้งเสียสิทธิการได้รับการช่วยเหลือจากรัฐได้ เพราะรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้บุคคลซึ่งไม่ไปเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้งได้ยอมเสียสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยมีได้กำหนดว่ากฎหมายจะต้องบัญญัติในลักษณะใด การที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และมีได้แจ้งเหตุของการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสียสิทธิการได้รับการช่วยเหลือจากรัฐตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด จึงสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการการเลือกตั้งชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีความประสงค์จะยื่นเอกสารหรือชี้แจงเพิ่มเติมแต่ประการใด

เนื่องจากเรื่องดังกล่าวข้างต้นเป็นปัญหาข้อกฎหมาย และข้อเท็จจริงที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับจากคณะกรรมการการเลือกตั้งเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้วจึงไม่จำเป็นต้องหาพยานหลักฐานอื่นใดอีก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๑) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๖๘ มาตรา ๒๖๖ มาตรา ๓๒๓ มาตรา ๓๒๖ และมาตรา ๓๓๔ (๑)

(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๓

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัย

(๑) ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาปัญหาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งมาได้หรือไม่

(๒) การมอบอำนาจให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเสียสิทธิในการได้รับการช่วยเหลือจากรัฐจะกระทำได้หรือไม่

(๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๓ ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือไม่

คำวินิจฉัย

ปัญหาแรก เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ได้

ปัญหาที่สอง ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีหลักการขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด คือ รัฐธรรมนูญต้องบัญญัติให้ฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจหน้าที่ในการตรากฎหมาย ฝ่ายบริหารมีอำนาจหน้าที่ในการใช้กฎหมาย และฝ่ายตุลาการมีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยข้อพิพาทที่เกิดจากการใช้หรือไม่ใช้กฎหมาย ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ บัญญัติว่า “ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา” มาตรา ๒๐๑

วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งและรัฐมนตรีอื่นอีกไม่เกินสามสิบห้าคนประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน” และมาตรา ๒๓๓ บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์” แต่เนื่องจากรัฐสภาไม่อาจกำหนดรายละเอียดทั้งหมดของเรื่องใดเรื่องหนึ่งไว้ในพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญได้เพราะมีความจำเป็นอย่างน้อย ๓ ประการ คือ

(๑) รัฐสภาไม่มีเวลาเพียงพอที่จะกำหนดรายละเอียดของเรื่องแต่ละเรื่องให้สมบูรณ์ครบถ้วนได้ เพราะสมาชิกรัฐสภาต้องปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างสมัยประชุมและอาจปฏิบัติหน้าที่กรรมการในระหว่างสมัยประชุมหรือนอกสมัยประชุมแล้ว และยังจะต้องออกไปพบปะกับราษฎรในเขตเลือกตั้งเท่าที่เวลาจะอำนวยให้อีกด้วย

(๒) รัฐสภาตรากฎหมายโดยมีบทบัญญัติอย่างกว้าง เป็นการเลี่ยงปัญหาเล็กๆ น้อยๆ ซึ่งอาจกลายเป็นความขัดแย้งทางการเมืองในภายหลังได้

(๓) รัฐสภาขาดความรู้ความสามารถเฉพาะเรื่อง สิ่งที่สมาชิกรัฐสภาทำได้ คือ การชี้ให้เห็นถึงสภาพปัญหาและวิธีการแก้ไขอย่างกว้างๆ และมอบอำนาจให้แก่รัฐมนตรี องค์กรฝ่ายบริหารหรือฝ่ายอื่น ทำหน้าที่กำหนดรายละเอียดและนำไปปฏิบัติโดยใช้ดุลพินิจ ทักษะ และประสบการณ์ภายในกรอบของอำนาจที่ได้รับมอบ

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมอบอำนาจให้ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายอื่นดำเนินการภายในกรอบอำนาจที่ฝ่ายนิติบัญญัติกำหนด แต่ฝ่ายนิติบัญญัติจะต้อง

(๑) ไม่มอบอำนาจที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงของรัฐสภา

(๒) ไม่มอบอำนาจที่จะไปออกกฎหมายต่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำนาจออกกฎหมายต่อที่เป็น การกำหนด เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิก สิทธิ โทษ และอัตราภาษีอากร เป็นต้น

(๓) มอบอำนาจโดยมีหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขได้

(๔) แก้ไขหรือยกเลิกหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้แล้วเพื่อความเหมาะสมได้

(๕) กำหนดให้มีการคุ้มครองประชาชนที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข นั้นได้

ดังนั้น ถ้าการมอบอำนาจให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญให้ทำหน้าที่กำหนดรายละเอียดและนำไปปฏิบัติโดยใช้ดุลพินิจ ทักษะ และประสบการณ์ภายใต้กรอบอำนาจที่ได้รับมอบหมายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว ฝ่ายนิติบัญญัติชอบที่จะกระทำได้

ปัญหาที่สาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๓ ตามปัญหาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งหารือมานี้ มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาอยู่ ๒ ประการ คือ

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ จำเป็นต้องมีมาตรา ๒๓ หรือไม่

(๒) บทบัญญัติมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

ประเด็นแรก เมื่อพิเคราะห์รัฐธรรมนูญมาตราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ต้องพิจารณานี้ คือ มาตรา ๖๘ วรรคสอง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งไม่ไปเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้งได้ย่อมเสียสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติ” มาตรา ๓๒๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้รัฐสภาดำเนินการพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา... ให้แล้วเสร็จ...” มาตรา ๓๒๖ บัญญัติว่า “นอกจากที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ (๑) การแจ้งเหตุที่ทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้ง และการอำนวยความสะดวกในการไปเลือกตั้ง (๒) ...” แต่มิได้กำหนดให้ต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเสียสิทธิของบุคคลซึ่งไม่ไปเลือกตั้งรวมอยู่ด้วย และมาตรา ๓๓๔ บัญญัติว่า “ในวาระเริ่มแรกให้ดำเนินการต่างๆ ดังต่อไปนี้ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด (๑) ให้ตรากฎหมายตามมาตรา ๖๘ ... ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ (๒) ...” แล้ว จะเห็นว่า รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ตรากฎหมายว่าด้วยการเสียสิทธิของบุคคลเพราะไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ตลอดจนการแจ้งเหตุที่ทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้ง เป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่งต่างหากจากกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา เพราะรัฐธรรมนูญได้กำหนดเวลาสำหรับการตรากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาไว้เพียงสองร้อยสี่สิบวัน แต่กำหนดเวลาสำหรับการตรากฎหมายว่าด้วยการเสียสิทธิของบุคคลซึ่งไม่ไปเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้งได้ไว้ถึงสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

ดังนั้น การที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ มีมาตรา ๒๓ บัญญัติให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

และมีได้แจ้งเหตุการณ์ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมีสาเหตุอันสมควร ต้องเสียสิทธิ การได้รับการช่วยเหลือจากรัฐตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดนั้นรวมอยู่ จะต้องคำนึงถึงรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ และมาตรา ๓๓๔ (๑) ด้วย

ประเด็นที่สอง รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคสอง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งไม่ไปเลือกตั้งโดย ไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้งได้ย่อมเสียสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติ” แต่พระราช บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๓ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุ การไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง...หรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมีสาเหตุอันสมควร...ให้ผู้นั้นเสียสิทธิการได้รับการ ช่วยเหลือจากรัฐตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด” คือ เป็นการจำกัด สิทธิการได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ ซึ่งยังมีข้อที่ต้องพิจารณาต่อไปอีกว่าสิทธิได้รับการช่วยเหลือจาก รัฐนั้น คือ สิทธิอะไรบ้าง เพราะสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ อย่างน้อยมีอยู่ ๒ ประเภท คือ

(๑) สิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติและรับรองไว้ ซึ่งอาจแบ่งออกเป็น

(ก) สิทธิที่รัฐธรรมนูญบัญญัติและรับรองไว้โดยให้รัฐสภาออกกฎหมายอีกทอดหนึ่ง แต่ต้องไม่มีเงื่อนไข เช่น สิทธิของผู้อยากไร้ในการได้รับการรักษาพยาบาลจากสถานบริการสาธารณสุข ของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตรายตามมาตรา ๕๒ สิทธิของบุคคล ผู้มีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพในการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ตามมาตรา ๕๔ สิทธิของบุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพในการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็น สาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐตามมาตรา ๕๕ สิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาในการ ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐด้วยการจัดหาทนายความให้ และสิทธิของบุคคลในคดีแพ่งที่จะได้รับ ความช่วยเหลือทางกฎหมายจากรัฐ ตามมาตรา ๒๔๒

(ข) สิทธิที่รัฐธรรมนูญบัญญัติและรับรองไว้โดยให้อำนาจในการตรากฎหมายจำกัดสิทธิ ของบุคคลผู้ได้รับความเสียหายภายใต้บังคับแห่งเงื่อนไขและวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ เช่น สิทธิของ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่นบุคคลนั้นหรือทายาทที่จะได้รับ ความช่วยเหลือจากรัฐ ตามมาตรา ๒๔๕ วรรคสอง

(๒) สิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐตามกฎหมายอื่น เช่น สิทธิของกู้เงินตามกฎหมายว่าด้วย กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นต้น ซึ่งจะต้องพิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายนั้นๆ เป็น เรื่องๆ ไป

สิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐที่จะต้องเสียไปนั้น ต้องเป็นสิทธิที่บุคคลทุกคนทั่วไปพึงได้รับ โดยทั่วถึง มิใช่สิทธิที่ให้แก่บุคคลซึ่งด้อยโอกาสและอยู่ในลักษณะเป็นพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ผู้ยากไร้ บุคคลผู้มีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และมีรายได้ไม่เพียงพอ เยาวชน เด็ก ผู้ต้องหา ฯลฯ หากบุคคลดังกล่าวต้องเสียสิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐแล้ว จะยังมีผลเป็นการลงโทษบุคคลนั้นๆ ยิ่งกว่าบุคคลธรรมดาทั่วไป เพราะจะขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้”

ดังนั้น ในประเด็นนี้รัฐสภาต้องระบุให้ชัดเจนลงไปว่า การที่บุคคลซึ่งมีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และมีได้แจ้งเหตุการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมีเหตุอันสมควร ต้องเสียสิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐนั้น คือ สิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐอะไรบ้างที่จะต้องเสีย เพราะการบัญญัติกฎหมายอย่างกว้าง และไม่สมบูรณ์ว่า “เสียสิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ” โดยมอบให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดสิทธินั้น ถือได้ว่าเป็นการมอบอำนาจในการตรากฎหมายต่อให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ดังกล่าวแล้ว

อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๓ ซึ่งบัญญัติให้บุคคลซึ่งมีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และมีได้แจ้งเหตุการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมีเหตุอันสมควร ต้องเสียสิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดเป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ เป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

นายประเสริฐ นาสกุล
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ